

HAUSJÄRVEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYKSET

Kunnanvaltuusto 15.3.2022 § 13, voimaan 1.5.2022

SISÄLLYSLUETTELO

1. LUKU	YLEISET MÄÄRÄYKSET	4
1 §	Tavoite	4
2 §	Määräysten antaminen ja valvonta	4
3 §	Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin	4
4 §	Paikalliset olosuhteet.....	5
2. LUKU	MÄÄRÄYKSET JÄTEVESIEN HAITTAVAIKUTUSTEN EHKÄISEMISEKSI	5
5 §	Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella	5
6 §	Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu	6
7 §	Lumen vastaanottoaikojen sijoittaminen	7
3. LUKU	PINTA- JA POHJAVESIENSUOJELUA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	7
8 §	Eläinsuojien, lantaloiden ja jaloittelutarhojen sijoittaminen	7
4. LUKU	MÄÄRÄYKSET ILMAPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI	7
9 §	Savukaasupäästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisy	7
5. LUKU	MELUNTORJUNTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	7
10 §	Ilmoitusvelvollisuus	7
11 §	Tiedotusvelvollisuus	8
6. LUKU	KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET.....	8
12 §	Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys pohjavesi- ja ranta-alueilla sekä Päijänne-tunnelin suoja-alueella.....	8
13 §	Käytöstä poistetun säiliön käsittely	9
7. LUKU	JÄTTEET.....	9
14 §	Rakennus-, kunnostus-, kunnossapito- ja puhtaanapitotyöt	9
15 §	Eräiden jätteiden pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa	9
8. LUKU	MUUT MÄÄRÄYKSET	10
16 §	Siirtymäsäännökset.....	10
17 §	Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja	10
18 §	Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä	10

19 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset.....	10
20 § Ympäristönsuojelumääräysten liitteiden päivittäminen	10
9. LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET.....	10
21 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo.....	10
HAUSJÄRVEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT	11
LIITE Ympäristönsuojelumääräysten liitekartta	

1. LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

- 1.1 Ympäristönsuojelumääräysten tavoitteena on paikalliset olosuhteet huomioon ottaen ehkäistä ympäristön pilaantumista sekä poistaa ja vähentää pilaantumisesta aiheutuvia haittoja siten kuin ympäristönsuojelulaissa (527/2014) on säädetty.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

- 2.1 Hausjärven kunnanvaltuusto on antanut ympäristönsuojelumääräykset ympäristönsuojelulain (527/2014) 202 §:n perusteella.
- 2.2 Ympäristönsuojelumääräysten noudattamista valvoo ympäristönsuojelulain 22 §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Hausjärven kunnassa toimii ympäristölautakunta.
- 2.3 Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille näissä määräyksissä kuuluvaa ratkaisuvalltaa alaiselleen viranhaltijalle.

3 § Määräysten soveltaminen ja suhde muihin määräyksiin

- 3.1 Ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa olevien ja niiden nojalla annettujen säännösten ja määräysten lisäksi on niiden täytäntöön panemiseksi noudatettava näitä paikallisista olosuhteista johtuvia ympäristönsuojelumääräyksiä.
- 3.2 Nämä määräykset ovat voimassa koko Hausjärven kunnan alueella, jollei muualla näissä määräyksissä toisin säädetä.
- 3.3 Määräykset eivät koske ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvanvaraista, ilmoituksenvaraista, rekisteröitävää, koeluontoista tai poikkeuksellista tilannetta koskevaa toimintaa taikka pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevaa ilmoitusmenettelyä. Määräykset eivät myöskään koske puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.
- 3.4 Ympäristönsuojelumääräyksiä ei sovelleta, jos määräykset ovat ristiriidassa ympäristönsuojelulain tai sen nojalla annetun säädöksen kanssa.
- 3.5 Ympäristönsuojelumääräyksiä noudatetaan muiden kunnallisten määräysten rinnalla ja tarvittaessa niiden kanssa samanaikaisesti. Tällaisia määräyksiä ovat mm. jätehuoltomääräykset, rakennusjärjestys sekä eräiltä osin myös kaavamääräykset. Mikäli samasta asiasta on määrätty muussa kunnallisessa säännöstössä, tulee ympäristönsuojelumääräyksiä noudattaa aina silloin, kun sen voidaan katsoa johtavan parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon.
- 3.6 Kunnan muiden viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistaessa ja viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon mitä näissä määräyksissä säädetään.

4 § Paikalliset olosuhteet

- 4.1 Hausjärven kunnassa paikalliset olosuhteet ja alueet, joilla ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen, poistaminen tai vähentäminen edellyttää tarkennettuja yleisiä määräyksiä, ovat seuraavat:
- taajaan rakennettu alue, jolla tarkoitetaan asemakaavoitettuja tai muita kylämaisia alueita
  - pohjavesialue, jolla tarkoitetaan vedenhankintaa varten tärkeää tai vedenhankintaan soveltuvaa aluetta; luokat 1 ja 2 (liitekartta)
  - Päijänne-tunnelin suojavyöhykkeellä tarkoitetaan Päijänne-tunnelista 200 metrin päähän ulottuvaa suoja-alueita (liitekartta)
  - ranta-alue, jolla tarkoitetaan ensisijaisesti vesiensuojelun kannalta tärkeitä järvien, lampien ja jokien ranta-alueita 100 metrin leveydeltä keskiveden korkeuden mukaisesta rantaviivasta

2. LUKU MÄÄRÄYKSET JÄTEVESIEN HAITTAVAIKUTUSTEN EHKÄISEMISEKSI

5 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkostojen ulkopuolella

- 5.1 Talousjätevesien puhdistus- ja käsittelylaitteistojen rakentamisessa, sijoittamisessa, käytössä ja kunnossapidossa on sen lisäksi, mitä ympäristösuojelulain 16. luvussa sekä valtioneuvoston asetuksessa talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (ns. hajajätevesiasetus, 157/2017) säädetään, noudatettava näitä määräyksiä.
- 5.2 Valtioneuvoston asetuksen (hajajätevesiasetus, 157/2017) 4 §:n mukaisia käsittelyvaatimuksia (ohjeellinen puhdistustaso; talousjätevesistä ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen (BHK7) osalta vähintään 90 %, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 % ja kokonaistypen osalta vähintään 40 % verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen) sovelletaan pohjavesialueilla ja ranta-alueilla (*pilaantumiselle herkäät alueet*).
- Muilla alueilla sovelletaan ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukaisia käsittelyvaatimuksia (perustason puhdistusvaatimus; BHK7 80 %, kokonaisfosfori 70 % ja kokonaistyyppi 30 %).
- 5.3 Painevesijohdolla varustettujen kiinteistöjen talousjätevesien maaperäkäsittelylaitteistojen sekä puhdistettujen jätevesien purkupaikan sijoittamisessa kiinteistöllä tulee noudattaa seuraavia vähimmäissuojaetäisyyksiä ja jätelautakunta Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräyksiä:

Kohde	Vähimmäissuojaetäisyys (m)
Talousvesikaivo *)	
huonosti läpäisevä maaperä	20–50
hyvin läpäisevä maaperä	30–50
Vesistö	20
Suojakerros ylimmän pohjavedenpinnan yläpuolella	
maasuodatuksessa	yli 0,25
maahan imeytyksessä	yli 1

*) Jätevesien käsittelyjärjestelmä ja puhdistetun jäteveden purkupaikka on sijoitettu pohjaveden virtaussuunta ja maaston topografiset ominaisuudet huomioon ottaen talousvesikaivon alapuolelle. Talousvesikaivon osalta vähimmäissuojaetäisyyden arvioinnissa on otettava huomioon mm. jäteveden määrä ja laatu, maaston kaltevuus, raekoko sekä pohjavesiolosuhteet.

Lisäksi jätevesien käsittely viemäriverkoston ulkopuolella olevilla pilaantumiselle herkillä alueilla on järjestettävä seuraavasti:

Pohjavesialueilla

Vesikäymäläjätevesien johtaminen tai imeyttäminen maaperään on kielletty, vaikka jätevedet olisi puhdistettu. Vesikäymälän jätevedet tulee kerätä täyttymishälyttimellä varustettuun umpisäiliöön tai johtaa tiiviissä jätevesiputkessa käsiteltäväksi pohjavesialueen ulkopuolelle.

Harmaat jätevedet tulee käsitellä puhdistuslaitteessa siten, että puhdistetusta jätevedestä voidaan ottaa näyte. Puhdistettu jätevesi voidaan johtaa esimerkiksi ojaan.

Ranta-alueilla

Vesikäymäläjätevedet ja harmaat jätevedet tulee käsitellä puhdistuslaitteessa/-laitteissa siten, että puhdistetusta jätevedestä voidaan ottaa näyte. Puhdistettu jätevesi voidaan johtaa esimerkiksi ojaan.

5.4 Puhdistettujakaan jätevesiä ei saa johtaa suoraan vesistöön.

6 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu

- 6.1 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu muilla kuin liuotinpesuaineilla on sallittu tavanomaisessa asumiskäytössä olevan kiinteistön kattamattomissa ulkotiloissa/piha-alueilla, mikäli pesuvedet voidaan johtaa hulevesiviemäriin tai imeyttää maahan siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai haittaa naapureille. Tavanomaisessa asumiskäytössä olevan kiinteistön kattamattomissa ulkotiloissa/piha-alueilla syntyvien pesuvesien ja muiden vapaiden valumavesien johtaminen yleiseen jätevesiviemäriin on kiellettyä.
- 6.2 Ammattimainen tai laajamittainen ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu kiinteistöllä on sallittu ainoastaan tähän tarkoitukseen rakennetulla katetulla pesupaikalla, josta pesuvedet voidaan johtaa hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai erikseen hyväksyttävään puhdistusjärjestelmään.
- 6.3 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu on kielletty katu- ja tiealueilla ja muilla yleisessä käytössä olevilla alueilla. Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesusta syntyviä jätevesiä ei saa johtaa katu- ja tiealueille tai muille yleisessä käytössä oleville alueille.
- 6.4 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu liuotinpesuaineilla on kielletty muualla kuin tähän tarkoitukseen rakennetulla katetulla pesupaikalla, josta pesuvedet johdetaan hiekan- ja öljynerotuskaivon kautta yleiseen jätevesiviemäriin tai erikseen hyväksyttävään puhdistusjärjestelmään.

7 § Lumen vastaanottoaikkujen sijoittaminen

7.1 Lumen vastaanottoaikat on sijoitettava ja toteutettava siten, että niiden sulamisvedet eivät aiheuta pohjaveden tai muun ympäristön pilaantumisen vaaraa tai roskaantumista.

Lumen varastointipaikan haltijan tulee huolehtia roskaantuneen alueen siivoamisesta välittömästi lumen sulamisen jälkeen.

3. LUKU PINTA- JA POHJAVESIENSUOJELUA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

8 § Eläinsuojien, lantaloiden ja jaloittelutarhojen sijoittaminen

8.1 Uusien eläinsuojien, lantaloiden ja jaloittelutarhojen sijoittamista pohjavesialueiden varsinaiselle pohjaveden muodostumisalueille tulee välttää. Mikäli tämä ei ole mahdollista, tulee ympäristönsuojeluviranomaiselle esittää suunnitelma pohjaveden suojaustoimenpiteistä.

8.2 Uusien eläinsuojien, lantaloiden ja jaloittelutarhojen etäisyyden vesistöistä, lähteistä ja talousvesikaivoista tulee olla vähintään 50 metriä. Eläinsuojien, lantaloiden ja jaloittelutarhojen sijoittamisessa tulee myös huomioida, ettei naapureille aiheudu kohtuutonta hajuhaittaa.

Lannan varastoinnista ja lannoitteiden käytöstä määrätään valtioneuvoston asetuksella eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (1250/2014).

4. LUKU MÄÄRÄYKSET ILMAPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI

9 § Savukaasupäästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisy

9.1 Jätteen polttaminen on kielletty. Jätteen poltosta on säädetty tarkemmin jätelautakunta Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräyksissä.

9.2 Polttolaitteet on säädettävä ja huollettava ja niitä on käytettävä siten, ettei poltosta aiheudu haittaa terveydelle tai yleiselle viihtyisyydelle.

9.3 Taajaan rakennetulla alueella kiinteässä, maasta irti olevassa tulisijassa (esimerkiksi grillissä) saa muiden kiinteiden polttoaineiden kanssa polttaa kuivia risuja, oksia ja käpyjä edellyttäen, että poltosta ei aiheudu haittaa ympäristölle tai naapurustolle.

5. LUKU MELUNTORJUNTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

10 § Ilmoitusvelvollisuus

10.1 Erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttavasta tilapäisestä toiminnasta tai tapahtumasta tulee tehdä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista.

10.2 Ilmoitusta ei tarvitse tehdä seuraavista toimenpiteistä tai tapahtumista:

- ilotulitus
- erikoistehosteiden käytöstä yleisissä kokouksissa tai yleisötilaisuuksissa
- lentonäytös tai tilapäinen yleisölennätyks, johon kuuluu enintään kymmenen laskua tai nousua
- ammattimainen purkaminen, korjaaminen tai niihin rinnastettava tilapäinen työ, jossa erityistä melua tai ääntä aiheuttavia työvaiheita tehdään arkisin klo 7.00–22.00, ja jossa erityistä melua tai ääntä aiheuttavien työvaiheiden yhteiskesto on enintään 10 työpäivää
- rakentamiseen liittyvästä louhinnasta, räjäytyksestä, murskauksesta tai lyöntipaaluudesta tai muusta vastaavasta erityisen häiritsevää melua aiheuttavasta työstä, mikäli työ tehdään arkisin klo 7.00 – 18.00. Työ voi kestää korkeintaan 10 työpäivää.
- äänenvahvistimien ja äänentoistolaitteiden käytöstä ulkotiloissa yksipäiväisten kertaluontoisten tapahtumien yhteydessä torilla, urheilukentällä tai muulla yleisökäyttöön tarkoitettulla tai soveltuvalla paikalla klo 7.00 – 22.00
- liikkuvaan ajoneuvoon asennettujen tai kannettavien äänentoistolaitteiden tilapäisestä käytöstä ulkona klo 7.00–22.00
- yksityistilaisuuksista, kuten häistä tai vastaavista

Edellä mainittujen aikojen ulkopuolella tapahtuvasta erityistä melua tai ääntä aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä ympäristönsuojelulain 118 §:n mukainen kirjallinen ilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

11 § Tiedotusvelvollisuus

11.1 Erityistä melua tai ääntä aiheuttavien toimintojen ja tapahtumien järjestäjien on kirjallisesti tiedotettava toimenpiteestä tai tapahtumasta kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä melun tai äänen vaikutuspiirissä oleville asukkaille, hoito- ja oppilaitoksille sekä muille sellaisille kohteille, joille saattaa aiheutua haittaa tai häiriötä. Tiedotus on tehtävä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa kuitenkin viimeistään 1-5 vuorokautta ennen tapahtumaa tai toimenpiteeseen ryhtymistä. Tiedotusvelvollisuus ei koske sellaisia toimenpiteitä tai töitä, jotka eivät ole etukäteen tiedossa.

6. LUKU KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

12 § Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys pohjavesi- ja ranta-alueilla sekä Päijänne-tunnelin suoja-alueella

12.1 Uudet polttoaine- ja kemikaalisäiliöt on sijoitettava maan päälle tai sisätiloihin. Polttoaine- ja kemikaalisäiliöt tulee varustaa kaksoisvaipparakenteella tai tiiviillä suoja-altaalla tai muulla vastaavalla rakenteella. Suoja-altaan vapaan tilavuuden on oltava niin suuri, että se kerää suurimman säiliön aiheuttaman vuodon. Lisäksi sadevesien pääsy suoja-altaaseen tulee estää. Säiliöt tulee lisäksi varustaa ylitäytön estävällä järjestelmällä ja lapon estävällä laitteella. Säiliöiden tulee olla lukittuja.

12.2 Tärkeillä pohjavesialueilla sijaitsevat olemassa olevat maanalaiset öljy- ja polttoainesäiliöt tulee tarkastaa määräajoin siten kuin maanalaisen öljysäiliöiden määräaikaistarkastuksista annetussa kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (344/1983) on säädetty.

13 § Käytöstä poistetun säiliön käsittely

- 13.1 Käytöstä poistetut öljy-, polttoaine- ja kemikaalisäiliöt on puhdistettava tarkastusliikkeen toimesta. Sekä säiliöt että puhdistuksessa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiseen käsittelyyn. Käytöstä poistetut maanalaiset säiliöt tulee kaivaa pois maasta, mikäli se on mahdollista rakennuksia vaurioittamatta. Jos se ei ole mahdollista säiliöt voidaan jättää maahan, mikäli säiliöt on tyhjennetty, pesty ja tarkastettu sekä täytetty hiekalla tai muulla hyväksyttävällä aineella. Tarkastuksen saavat tehdä vain siihen erikoistuneet liikkeet. Tarkastuksesta on laadittava tarkastuspöytäkirja, joka on säilytettävä ja pyydettyessä esitettävä ympäristönsuojeluviranomaiselle.
- 13.2 Säiliötä ei tarvitse poistaa, mikäli se on ennen 1.2.2014 asianmukaisesti puhdistettu ja täytetty hiekalla tai muulla hyväksyttävällä aineella sortumisvaaran ehkäisemiseksi sekä huolehdittu siitä, ettei putoamisvaaraa säiliöön ole. Säiliöiden täyttö- ja ilmaputket on kuitenkin poistettava.
- 13.3 Kiinteistön haltijan vaihtuessa on haltijan annettava tieto maassa olevasta säiliöstä uudelle haltijalle.

7. LUKU JÄTTEET

14 § Rakennus-, kunnostus-, kunnossapito- ja puhtaanapitotyöt

- 14.1 Rakennusten julkisivujen ja ulkotiloissa suoritettavien rakenteiden ja esineiden hiekkapuhallus-, maalaus- ja muiden kunnostustöiden yhteydessä on huolehdittava siitä, että toiminnasta aiheutuva pöly, liuotinhöyryt tai muut vastaavat päästöt eivät aiheuta ympäristön pilaantumisen vaaraa tai haittaa terveydelle.

15 § Eräiden jätteiden pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa

- 15.1 Maarakentamisessa voidaan käyttää puhtaita mineraaliperäisiä ja muita käyttötarkoitukseen soveltuvia jäte-eriä vähäisessä määrin korvaamaan luonnonaineksia. Toimenpiteen suorittajan on oltava selvillä jäte-erien puhtaudesta ja haitattomuudesta.

Jätteen hyödyntämisestä on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle vähintään 30 vuorokautta ennen toimenpiteen aloittamista.

Jätteen hyödyntäminen voidaan tehdä seuraavin edellytyksin:

- materiaali ei sisällä ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita, eikä aiheuta muutakaan haittaa tai vaaraa ympäristölle
- materiaali ei sisällä betoniterästä (betonijäte)
- materiaali on murskattu käyttötarkoitukseen sopivaksi
- sijoituspaikka ei ole pohjavesialueella ja etäisyys kaivoon on vähintään 30 metriä ja
- jätteen sijoittamiselle on kiinteistön omistajan ja haltijan hyväksyntä.

Kiinteistön haltijan vaihtuessa jätteen käytöstä maarakentamisessa on annettava tieto uudelle haltijalle.

Jätelain soveltamisalaan kuuluva jätteen laitos- tai ammattimainen käsittely vaatii aina ympäristöluvan tai ilmoituksen.

8. LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

16 § Siirtymäsäännökset

- 16.1 Jätevesijärjestelmä, joka on toteutettu 1.1.2004 jälkeen myönnetyn rakennusvalvontaviranomaisen myöntämän luvan mukaisesti, ja jonka toiminnasta ei aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa, täytyy muuttaa vastaamaan tässä määräyksessä asetettuja vaatimuksia, kun kiinteistöllä tehdään korjaus- tai muutostöitä, jotka ovat verrattavissa rakennuksen rakentamiseen, kiinteistöllä toteutetaan vähäistä suurempaa lisärakentamista tai jätevesijärjestelmä muutetaan olennaisesti siten, että siihen vaaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennuslupa tai toimenpidelupa taikka rakentamista koskeva ilmoitus.

17 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

- 17.1 Kiinteistön omistajan tai haltijan, alueen käyttäjän, toiminnanharjoittajan tai tilaisuuden järjestäjän on pyydettyessä annettava kunnan valvontaviranomaiselle valvontaa varten tarpeelliset tiedot ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavasta toiminnasta sekä toimenpiteistä, rakennelmista, laitteista ja suunnitelmista, joiden tarkoituksena on ehkäistä päästöjä ja torjua ympäristön pilaantumista siten kuin näissä määräyksissä erikseen määrätään.

18 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

- 18.1 Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi erityisestä syystä myöntää hakemuksesta yksittäistapauksessa luvan poiketa näistä ympäristönsuojelumääräyksistä. Poikkeamisesta ei saa aiheutua näiden määräysten tavoitteiden syrjäytymistä. Luvun 4 määräyksistä poikkeamisen myöntää hakemuksesta jätelautakunta tai sen alainen viranhaltija.
- 18.2 Ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa näitä ympäristönsuojelumääräyksiä täydentäviä ohjeita tai määräyksiä.

19 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

- 19.1 Valvonnasta ja hallintopakosta ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin oikaisemiseksi säädetään ympäristönsuojelulain 18 luvussa ja rangaistussäännöksistä saman lain 224 ja 225 §:ssä.

20 § Ympäristönsuojelumääräysten liitteiden päivittäminen

- 20.1 Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa erikseen tarkistaa ja täydentää ympäristönsuojelumääräysten liitteenä olevaa karttaa.

9. LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

21 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

- 21.1 Nämä ympäristönsuojelumääräykset tulevat voimaan 1.5.2022 ja ne korvaavat Hausjärven kunnassa 1.2.2014 voimaan tulleet ympäristönsuojelumääräykset.

HAUSJÄRVEN KUNNAN YMPÄRISTÖNSUOJELUMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

1. LUKU YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Tavoite

- 1.1 Ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelulain (527/2014) täytäntöön panemiseksi, joten niiden tulee perustua lain säännöksiin tai sen nojalla annettujen säädösten konkretisointiin ympäristön suojelemiseksi paikallisesti.

Ympäristönsuojelumääräykset ovat kuntakohtaiset ja paikallisista olosuhteista johtuvia ja ne koskevat muuta kuin luvan- tai ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa tai puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa. Määräykset täydentävät osaltaan lakia ja sen nojalla annettuja asetuksia. Määräysten pitää kohdistua selkeästi rajattuihin toimintoihin tai yleisiin käyttäytymistapoihin, joita ei voida muuten säädellä.

Ympäristönsuojelulain 202 §:n 2 momentin mukaan kunnan ympäristönsuojelumääräykset voivat koskea:

- 1) toimia, rajoituksia ja rakennelmia, joilla ehkäistään päästöjä tai niiden haitallisia vaikutuksia;
- 2) erityisen häiritsevän tilapäisen melun tai tärinän torjuntaa;
- 3) toimintojen sijoittumisen ympäristönsuojelullisia edellytyksiä asemakaava-alueen ulkopuolella;
- 4) alueita, joilla ympäristön erityisen pilaantumisvaaran vuoksi on kielletty jäteveden johtaminen maahan, vesistöön taikka ojaan, lähteeseen, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohden mukaiseen noroon;
- 5) vyöhykkeitä ja alueita, joilla lannan ja lannoitteiden sekä maataloudessa käytettävien ympäristölle haitallisten aineiden käyttöä rajoitetaan;
- 6) valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista; sekä
- 7) vesien ja meriympäristön tilan parantamista koskevia toimia, jotka ovat vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisen vesienhoitosuunnitelman tai merenhoitosuunnitelman mukaan tarpeellisia.

2 § Määräysten antaminen ja valvonta

- 2.1 Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaisesti ympäristönsuojelumääräykset antaa kunta.
- 2.2 Ympäristönsuojelulain 22 §:n 1 momentin mukaan kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä sekä ilmoitusmenettelyistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jonka tehtävät kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan hoitaa kunnan määräämä toimielin.
- 2.3 Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi siirtää sille ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua toimivaltaa, lukuun ottamatta hallintopakon käyttämistä, viranhaltijalle siten kuin kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa säädetään.

3 § Määräysten soveltaminen

- 3.1 Ympäristönsuojelulain 1 luvussa 'Yleiset säännökset' ja 2 luvussa 'Yleiset velvollisuudet, periaatteet ja kiellot' on säädetty mm. lain tarkoitus, soveltamisala, määritelmät, yleiset periaatteet ja velvollisuudet sekä kiellot. Lain 2 luvussa on annettu valtioneuvostolle oikeus antaa asetuksella tarpeellisia säädöksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Koska valtioneuvoston antamat ympäristönsuojelua koskevat asetukset ovat usein yleisluontoisia, on perusteltua antaa niitä täydentäviä ja käytännön tilanteita selventäviä paikallisia määräyksiä. Ympäristönsuojelumääräyksillä tarkennetaan yleisesti hyväksyttäviä velvoitteita tarpeettoman haitan ehkäisemiseksi.
- 3.2 Määräykset koskevat perusosiltaan koko kuntaa. Tietyillä erityisalueilla, jotka on määritelty määräysten 4 §:ssä, voidaan antaa perusmääräyksiä täydentäviä määräyksiä.
- 3.3 Määräyksiä voidaan antaa vain muusta kuin ympäristönsuojelulain mukaan luvanvaraisista, rekisteröitävistä tai ilmoitusvelvollisista toimista, joiden osalta ympäristön pilaantumisen ehkäisyä ja torjuntaa koskevat määräykset annetaan ko. luvussa tai ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä. Määräysten tulee kohdistua selkeästi rajattuihin toimintoihin tai yleisiin käyttäytymistapoihin, joita ei voida muutoin säädellä. Määräykset eivät voi myöskään koskea puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen toimintaa.
- 3.4 Ympäristönsuojelumääräys syrjäytyy, jos myöhemmin annetaan ylemmänasteinen normi samasta asiasta. Määräystä ei saa antaa myöskään siten, että se on ristiriidassa jo olemassa olevan ylemmänasteisen normin kanssa. Määräyksillä ei siten voida lieventää esimerkiksi ilman- tai vesiensuojelun asetettuja päästönormeja ja toisaalta niiden paikalliselle kiristämiseksi on osoitettava riittävät paikallisista olosuhteista johtuvat perusteet.
- 3.5 Ympäristönsuojelumääräyksiä vastaavia kunnallisia sääntöjä ovat jätehuoltomääräykset, rakennusjärjestykset ja terveydensuojelujärjestykset. Myös kaavamääräykset voivat koskea ympäristönsuojelua.
- Ympäristönsuojelumääräykset ovat säädöshierarkkisesti samantasoisia muiden kunnallisten määräysten kanssa. Koska ympäristönsuojelumääräykset annetaan ympäristönsuojelullisin perustein, tulee niissä mahdollisesti annettua parempaan ympäristönsuojelulliseen tulokseen tai tasoon johtavaa määräystä noudattaa, vaikka samasta asiasta olisikin määrätty muussa kunnallisessa määräyksessä.
- 3.6 Kunnan muiden viranomaisten tulee lupa-asiaa ratkaistessa tai muuta viranomaispäätöstä tehtäessä ottaa huomioon mitä ko. asiasta on ympäristönsuojelumääräyksillä säädetty. Esimerkiksi rakennusluvassa ei voida hyväksyä ympäristönsuojelulliselta toteutukseltaan tai tasoltaan huonompaa jätevesien käsittelymenetelmää kiinteistölle, kuin ympäristönsuojelumääräyksissä on edellytetty. Vastaavasti esimerkiksi jonkun yleisötapahuman järjestämistä kunnan hallinnassa olevalla yleisellä alueella koskevassa alueen käyttösopimuksessa ei voida sopia meluntorjunnan osalta ympäristönsuojelumääräyksissä edellytetyistä käyttöajoista poikkeamisista. Myös kaavoituksen yhteydessä tulee kaavamääräykset sovittaa ympäristönsuojelumääräyksiin siten, ettei niiden välillä ole ristiriitaisuuksia.

4 § Paikalliset olosuhteet

- 4.1 Ympäristönsuojelumääräykset voidaan antaa koko kuntaa tai vain sen osaa koskevin. Esimerkiksi uusien polttoainesäiliöiden sijoittamiselle ympäristönsuojelulliset vaatimukset

voivat perustellusti olla tiukemmat tärkeillä pohjavesialueilla ja vesistöjen rannoilla kuin muilla alueilla.

Ympäristönsuojelun ja ympäristön pilaantumisen ehkäisyn, poistamisen ja vähentämisen kannalta keskeisimmät olosuhteet ja alueet Hausjärvellä ovat seuraavat:

pohjavesialueet, joilla tarkoitetaan 1 luokan tärkeitä pohjavesialueita ja 2 luokan vedenottoon soveltuvia pohjavesialueita. Rajauksissa noudatetaan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymiä rajoituksia. Alueet on ohjeellisina merkitty liitekarttaan. Pohjavesialueilta koskevilla määräyksillä on tarkoitus ehkäistä pohjaveden pilaantumista.

ranta-alueet, joilla tarkoitetaan lähinnä ranta-alueita, joilla on vesiensuojelun kannalta tarpeen antaa määräyksiä esimerkiksi jätevesien haittavaikutusten ehkäisemiseksi. Näissä määräyksissä ranta-alueilla tarkoitetaan 100 metrin levyistä vyöhykettä järvien keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta maalle päin sekä luonnonuomaisten jokien reunoista molemmille rannoille päin.

Päijänne-tunneli palvelee koko pääkaupunkiseudun vedenhankintaa ja kallioperän rikkonaisuuden takia on mahdollista, että vesi pilaantuu, mikäli ympäristölle haitallisia aineita tai jätevesiä käsitellään lähellä tunnelia. Riskien pienentämiseksi tunnelin lähisuojavyöhykkeelle on annettu määräyksiä.

taajaan rakennetut alueet, joilla tarkoitetaan asemakaavoitettuja tai muita kylämäisiä alueita. Taajaan rakennettuja alueita koskevilla määräyksillä on tarkoitus ehkäistä mm. ympäristön pilaantumisesta johtuvaa terveyshaittaa tai ympäristön yleisen viihtyisyyden vähentymistä. Uudet asemakaava-alueet kuuluvat aina taajaan rakennettuihin alueisiin.

Edellä mainituille alueille on yleensä perusteltua antaa koko kunnan aluetta koskevia määräyksiä tarkempia ja yksityiskohtaisempia määräyksiä, joilla ehkäistään ympäristönsuojelulain 5 §:ssä määriteltyä ympäristön pilaantumista sekä turvataan ympäristönsuojelulain 16, 17 ja 18 §:ien pilaamiskieltojen toteutuminen.

2. LUKU MÄÄRÄYKSET JÄTEVESIEN HAITTAVAIKUTUSTEN EHKÄISEMISEKSI

Ympäristönsuojelulain 202 §:n 3 momentin 1 kohdan perustelujen mukaan määräyksiä voidaan antaa toimista, rajoituksista ja rakennelmista, joilla ehkäistään päästöjä ja niiden haitallisia vaikutuksia. Määräykset voivat koskea jätevesien puhdistusmenetelmiä tai etäisyysvaatimuksia tietyn vesistön ranta-alueella, kiinteän polttoaineen käyttöä määrättyillä alueilla, ajoneuvojen pesun rajoittamista tietyillä alueilla ja öljynerotuskaivojen edellyttämistä pesupaikoilla sekä muita vastaavantapaisia seikkoja. Edelleen perustelujen mukaan ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan yksilöidä alueellisesti talousjätevesien puhdistusvaatimuksia.

5 § Talousjätevesien käsittely viemäriverkoston ulkopuolella

- 5.1 Ympäristönsuojelulain 16. luvun 155 §:ssä määrätään jätevesien yleisestä puhdistamisvelvollisuudesta. Sen mukaan, jos kiinteistöä ei ole liitetty viemäriverkoston eikä toimintaan tarvita ympäristölupaa, jätevedet on johdettava ja käsiteltävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Talousjätevedet on käsiteltävä ennen niiden johtamista maahan, vesistöön taikka ojaan, tekolammikkoon tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaiseen noroon. Muut kuin vesikäymälän jätevedet voidaan johtaa puhdistamatta maahan, jos niiden määrä on vähäinen (esim. kantovesi) eikä niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 16 luvun nojalla on annettu valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla (ns. hajajätevesiasetus VNA 157/2017). Asetuksessa säädetään talousjätevesien käsittelystä ja johtamisesta sekä puhdistusvaatimuksista.

5.2 Ohjeellisesta puhdistustasosta pilaantumiselle herkillä alueilla on säädetty ns. hajajätevesiasetuksen (157/2017) 4 §:ssä. Kyseisen pykälän mukaan alueella, jota koskevat ympäristönsuojelulain 202 §:n nojalla annettavat kunnan ympäristönsuojelumääräykset ympäristöön johdettavien jätevesien enimmäiskuormituksesta, tulisi talousjätevesien puhdistustason olla sellainen, että ympäristöön aiheutuva kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 90 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 85 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 40 prosenttia verrattuna haja-asutuksen kuormitusluvun avulla määritettyyn käsittelemättömän jäteveden kuormitukseen. Vastaavasti ympäristönsuojelulain 154 b §:n mukaan tulee muilla alueilla puhdistustason olla sellainen, että kuormitus vähenee orgaanisen aineen osalta vähintään 80 prosenttia, kokonaisfosforin osalta vähintään 70 prosenttia ja kokonaistypen osalta vähintään 30 prosenttia (*perustason puhdistusvaatimus*).

5.3 Etäisyysvaatimuksien perusteet ovat ensisijaisesti vesiensuojelullisia ja toisaalta niillä voidaan ehkäistä muuta ympäristönsuojelulain 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa määriteltyä pilaantumista, esimerkiksi hajuhaittoja.

Talousvesikaivon osalta vähimmäisuojaetäisyyden arvioinnissa on otettava huomioon mm. jäteveden määrä ja laatu, maaston kaltevuus, raekoko sekä pohjavesiolosuhteet.

Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetään pohjaveden pilaamiskiellosta. Jo pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on pilaantumiskiellon vastaista. Koska ympäristönsuojelumääräysten liitekartassa osoitetuilla pohjavesialueilla saattaa aiheutua pohjaveden pilaantumista, on perusteltua kieltää pohjavesialueilla käymäläjätevesien johtaminen maastoon puhdistettunakaan. Kun pohjavesialueella muut talousjätevedet kuin käymäläjätevedet puhdistetaan ympäristönsuojelulainsäädännön ja määräyksen 5.2 edellyttämällä tavalla, ei niiden maastoon johtamisen voida katsoa aiheuttavan pilaantumista. Puhdistettujen harmaiden vesien näytteenottomahdollisuudella varmistetaan mahdollisuus tarvittaessa seurata puhdistusjärjestelmän tehoa ja toimivuutta.

Kun ranta-alueella jätevedet puhdistetaan ympäristönsuojelulainsäädännön ja määräyksen 5.2 edellyttämällä tavalla, ei niiden maastoon johtamisen voida katsoa aiheuttavan pilaantumista. Puhdistettujen jätevesien näytteenottomahdollisuudella varmistetaan mahdollisuus tarvittaessa seurata puhdistusjärjestelmän tehoa ja toimivuutta.

5.4 Vaikka jätevedet olisi muutoin asianmukaisesti puhdistettu saattavat ne sisältää ravinteita sekä ulosteperäisiä mikrobeja, antibakteerisia aineita, pysyviä orgaanisia yhdisteitä, raskasmetalleja ja muita puhdistusprosessin läpäisseitä aineita, jotka voivat aiheuttaa vesistön pilaantumista.

6 § Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesun rajoitukset

- 6.1 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pienimuotoisen pesun tavanomaisessa asumiskäytössä olevan kiinteistön kattamattomissa ulkotiloissa/piha-alueilla ei katsota aiheuttavan ympäristön pilaantumisen vaaraa, mikäli pesussa ei käytetä liuotainaineita ja jätevedet voidaan imeyttää maahan omalla tontilla tai johtaa hulevesiviemäriin. Tavanomaisessa asumiskäytössä olevalla kiinteistöllä syntyvien pesuvesien johtaminen yleiseen jätevesiviemäriin on kiellettyä.
- 6.2 Ammattimainen tai muutoin laajamittainen pesutoiminta kiinteistöllä suoritetaan yleensä painepesulaiteilla ja liuotinpohjaisilla pesuaineilla, ja siitä syntyy huomattavan paljon jätevesiä, joiden johtaminen ympäristöön tulisi aiheuttamaan mitä ilmeisimmin jäteveden määrän ja laadun vuoksi ympäristön pilaantumista. Tämän vuoksi on perusteltua vaatia laajamittaiselta pesutoiminnalta tarkoitusta varten rakennettua katettua pesupaikkaa, josta kaikki jätevedet johdetaan esikäsittelyn jälkeen jätevesiviemäriin tai erikseen hyväksyttävään puhdistusjärjestelmään.
- Pesutoiminta voidaan katsoa ammattimaiseksi, mikäli se täyttää yritys- tai ansiotoiminnan tunnusmerkit. Laajamittainen pesutoiminta voi olla myös muunlaista kuin ammattimaista. Tällaiseksi voidaan katsoa esimerkiksi useiden kuorma-autojen toistuva peseminen.
- 6.3 Yleisessä käytössä olevilla alueilla ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja laitteiden pesu on syytä kieltää, koska pesutoiminta esimerkiksi puisto- tai virkistysalueilla saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa vähentämällä yleistä viihtyisyyttä ja virkistyskäyttöön soveltumista.
- 6.4 Ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja vastaavien laitteiden pesu liuotinpesuaineilla saattaa aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa tai haittaa viemärlaitoksen toiminnalle. Tämän vuoksi on perusteltua kieltää liuotinpohjaisten pesuaineiden käyttö muualla kuin tähän tarkoitukseen rakennetulla katetulla pesupaikalla, josta kaikki jätevedet johdetaan esikäsittelyn jälkeen jätevesiviemäriin erikseen hyväksyttävään puhdistusjärjestelmään.

7 § Lumen vastaanottoaikojen sijoittaminen ja sulamisvesien käsittely

- 7.1 Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavan toiminnan harjoittaja vastaa vaikutuksien ennaltaehkäisystä ja ympäristöhaittojen poistamisesta tai rajoittamisesta mahdollisimman vähäisiksi aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Katu-, tie-, piha- ja muilta toiminta-alueilta poistettu lumi saattaa sisältää sellaisia epäpuhtauksia, että niistä voi aiheutua ympäristön ja pohjaveden pilaantumisen vaaraa ja roskaantumista. Roskaantumisen aiheuttaja tai kiinteistön haltija on velvollinen puhdistamaan roskaantuneen alueen siten kuin jätelaissa (646/2011) säädetään.

3. LUKU PINTA- JA POHJAVESIENSUOJELUA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

8 § Eläinsuojien, lantaloiden ja jaloittelutarhojen sijoittaminen

- 8.1 Ympäristönsuojelulain 17 §:ssä säädetty pohjaveden pilaamiskielto koskee myös mm. lannan käsittelyä ja varastointia, joten uusien eläinsuojien, lantaloiden ja jaloittelutarhojen sijoittamisen pohjavesialueille tulee välttää ilman pohjaveden suojelemiseksi tehtäviä suunnitelmia.

- 8.2 Määräyksellä on tarkoitus estää ravinteiden huuhtoutumista pintavesiin sekä turvata talousveden hygieenistä laatua ja välttää toiminnasta naapureille aiheutuvia hajuhaittoja. Muun muassa lannan varastoinnista ja käsittelystä aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi on ympäristönsuojelulain 9 ja 10 §:n nojalla on annettu ns. nitraattiasetus (valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta 1250/2014), jota sovelletaan maa- ja puutarhatalouden harjoittamiseen.

4. LUKU MÄÄRÄYKSET ILMAPÄÄSTÖJEN RAJOITTAMISEKSI

9 § Savukaasupäästöjen ja niiden haitallisten vaikutusten ehkäisy

- 9.1 Jätteiden poltosta määrätään jätelautakunta Kolmenkierron alueen jätehuoltomääräyksissä. Asiyhteyden vuoksi tämä todetaan ympäristönsuojelumääräyksissä.
- 9.2 Lämmityskattiloiden ja muiden tulipesien käytöstä syntyvien päästöjen määrä ja laatu riippuu käytettävän polttoaineen lisäksi myös käytettävien laitteiden laadusta ja kunnosta. Tämän vuoksi on tärkeää tarkkailla käytössä olevien laitteiden kuntoa ja huolehtia siitä, että ne huolletaan säännöllisesti. Polttolaitteiston huollossa on noudatettava laitevalmistajan antamia käyttö- ja huolto-ohjeita. Pelastusviranomaisen antaa tarkempia ohjeita mm. nuohoukseen liittyen.
- 9.3 Oksien, risujen, lehtien sekä muiden jätteiden avopoltosta voidaan katsoa aiheutuvan haittaa naapurustolle savuamisen, noen ja hajun muodossa, minkä vuoksi avopolttoa taajaan rakennetulla alueella ei voida sallia. Kuivien oksien, risujen tai käsittelemättömän puun polttamisesta kiinteässä tulipesässä ei voida katsoa aiheutuvan terveyshaittoja tai muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa. Polttaminen on tehtävä hallitusti.

5. LUKU MELUNTORJUNTAA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

10 § Ilmoitusvelvollisuus

- 10.1 Toiminnanharjoittajan on ympäristönsuojelulain 118 §:n nojalla tehtävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kirjallinen ilmoitus tilapäistä melua tai tärinää aiheuttavasta toimenpiteestä tai tapahtumasta, kuten rakentamisesta tai yleisötilaisuudesta, jos melun tai tärinän on syytä olettaa olevan erityisen häiritsevää. Ilmoitusta koskevassa päätöksessä voidaan antaa määräyksiä haitan rajoittamiseksi ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaisesti. Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle on rajattu ympäristölupaa edellyttävä toiminta, yksityishenkilön talouteen liittyvä toiminta kuten ns. hartiapankkirakentaminen sekä puolustusvoimien toiminta kuten sotaharjoitus. Ilmoitusta ei myöskään asian luonteesta johtuen tarvitse tehdä hengen tai omaisuuden pelastamiseksi tai suojaamiseksi välttämättömistä toimista.
- 10.2 Ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan toimintakohtaisesta määrätä, että YSL 118 §:n ilmoitusvelvollisuutta ei sovelleta. Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle voidaan rajata vain sellaiset toiminnot, jotka ovat lähtökohtaisesti ilmoitusvelvollisia. (YSL 118.2 §)
- Ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle on rajattu sellaiset tilapäiset tapahtumat ja työt, joiden ei arvioida aiheuttavan merkityksellistä haittaa, tai haittaa aiheuttava työ tai toiminta on lyhytaikaista. Haittaa on vähennetty rajaamalla toiminta tiettyihin kellonaikoihin, rajaamalla toimintapaikkoja sekä edellyttämällä tiedottamista haitasta mahdollisesti kärsiville. Määräyksessä mainittujen kellonaikojen ulkopuolella tapahtuvan toiminnan on katsottu olevan melun tai tärinän osalta erityisen häiritsevää ja siten ilmoituksenvaraista.

Ilmoitusvelvollisuudesta riippumatta toimintojen ja äänentoistolaitteiden sijoittelulla voidaan vähentää melun ja tärinän leviämistä ympäristöön.

Tärinähaittojen yhteydessä esille tulevat usein rakennusten ja rakennelmien vaurioitumisepäilyt. Tällöin kyseessä on yksityisoikeudellinen siviiliriita. Ympäristövahinkojen korvaamista koskevan lain (737/1994) mukaan ympäristövahinkona korvataan tietyllä alueella harjoitetun toiminnan aiheuttamasta tärinästä johtuva vahinko. Vahinko korvataan lain mukaan, jos häiriön sietämistä ei voi pitää kohtuullisena. Henkilö- ja esinevahinkojen korvaamiseen sovelletaan vahingonkorvauslain (412/1974) 5 luvun säännöksiä.

11 § Tiedotusvelvollisuus

- 11.1 Toiminnasta tai työstä on määrätty tiedotusvelvollisuus, koska melun tai tärinän tilapäinen sietäminen on helpompaa silloin, kun tiedetään etukäteen, kuinka kauan toimintaa harjoitetaan, ja minä vuorokaudenaikoina se tapahtuu. Tiedotteesta on käytävä ilma ainakin työn tai tapahtuman laatu, kesto, kellonajat sekä vastaava yhteyshenkilö.

6. LUKU KEMIKAALEJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

12 § Polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytys pohjavesi- ja ranta-alueilla sekä Päijänne-tunnelin suoja-alueella

- 12.1 Määräyksellä pyritään ehkäisemään polttoaineiden ja muiden kemikaalien säilytyksestä aiheutuvia päästöjä ja niiden haitallisia vaikutuksia, jotka ilmenevät ympäristön, kuten maaperän ja pohjaveden pilaantumisenä.
- 12.2 Kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä (344/1983) on määrätty maanalaisten öljysäiliöiden tarkastamisesta. Päätöksen mukaan tärkeillä pohjavesialueilla sijaitsevat maanalaiset poltto- ja dieselöljysäiliöt tulee tarkastaa 10 vuoden kuluessa säiliön käyttöönotosta ja tämän jälkeen säiliön kuntoluokan mukaan 2-10 vuoden väliajoin. Päätös ei koske tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolisia säiliöitä, kaksoisvaippasäiliöitä tai niihin verrattavia säiliöitä, joissa on vuodonilmaisujärjestelmä eikä suoja-altaissa olevia maanalaisia säiliöitä, joissa on hälyttävä vuodonilmaisujärjestelmä.

13 § Käytöstä poistetun säiliön käsittely

- 13.1 Käytöstä poistetut ja vanhat vielä käytössä olevat maanalaiset säiliöt ovat riski maaperällä ja pohjavedelle. Käytöstä poistettuja säiliöitä ei ole aina välttämättä puhdistettu, joten on olemassa vaara, että maaperä pilaantuu säiliöiden aikaa myöten rikkoutuessa.

Poistamalla säiliöt maaperästä määräyksen mukaisesti estetään huonokuntoisista vanhoista säiliöistä aiheutuva maaperän ja pohjaveden pilaantuminen. Lisäksi maaperä vanhojen säiliöiden ympäristössä voi olla pilaantunut vuotojen seurauksena ja edellyttää puhdistamista.

Käytöstä poistettu säiliö on tyhjennettävä öljystä ja pohjalle kertyneestä öljyisestä sakasta mahdollisuuksien mukaan ennen nostamista. Säiliön ja putkiston nostamisen yhteydessä saattaa tapahtua pilaantumista, mikäli säiliö ja putkisto eivät ole puhtaita. Toisaalta myös öljyä sisältävän säiliön jatkokäsittely on vaikeaa.

Vanhat säiliöt voivat sijaita sellaisessa paikassa, että niitä on teknisesti vaikea tai mahdoton poistaa esim. rikkomatta rakennuksen rakenteita tai aiheuttamatta sortumisvaaraa. Poikkeusta säiliön poistamisvelvollisuudesta voi hakea kirjallisesti ympäristönsuojeluviranomaiselta perustellusta syystä. Ympäristönsuojeluviranomainen voi yksittäistapauksissa kirjallisesta hakemuksesta myöntää poikkeuksen velvollisuudesta poistaa käytöstä poistettu, ehjä maanalainen säiliö, mikäli poistaminen on teknisesti hyvin vaikeaa tai siitä aiheutuu kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle.

- 13.2 Määräys perustuu aiempiin 1.2.2014 voimaan tulleisiin kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin, joiden mukaan ennen määräysten voimaantuloa asianmukaisesti puhdistettuja ja hiekalla tai muulla hyväksyttävällä aineella täytettyjä säiliöitä ei edellytetty poistettavaksi. Säiliöiden täyttö- ja ilmaputket on tullut poistaa käytön estämiseksi.
- 13.3 Vastuu maahan jätetystä säiliöstä siirtyy kiinteistön uudelle omistajalle, joten hänelle on annettava siitä tieto määräyksen mukaisesti.

7. LUKU JÄTTEET

14 § Rakennus-, kunnostus-, kunnossapito- ja puhtaanapitotyöt

- 14.1 Määräyksessä mainituista rakennus- ja kunnostustoimenpiteistä saattaa syntyä melua, hajua tai pölyä taikka muuta näihin verrattavaa räsistä ympäristölle, joka voi tietyissä olosuhteissa aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa kohteen läheisyydessä. Rakennusmateriaalit saattavat myös sisältää haitallisia aineita, joiden päätyminen ympäristöön on ehkäistävä. Ennakkoon toteutetuilla riittävillä suojaustoimenpiteillä voidaan haitallisten vaikutusten leviäminen ehkäistä tai vähentää leviämistä merkittävästi.

15 § Eräiden jätteiden pienimuotoinen hyödyntäminen maarakentamisessa

- 15.1 Määräyksellä halutaan edistää hyödyntämiskelpoisten jätejakeiden käyttöä maarakentamisessa. Jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa on kannatettavaa, koska se korvaavana käyttöaineksena ehkäisee jätteen syntyä ja säästää neitseellisiä kiviainesvaroja.

Ammattimainen tai laitospäinen jätteenkäsittely ja jätteen hyödyntäminen vaativat aina ympäristöluvan tai valtioneuvoston ns. MARA-asetuksen (843/2017, Valtioneuvoston asetus eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa) 5 §:n mukaisen ilmoituksen. Määräys koskeekin sellaista eräiden vaarattomien jätteiden vähäistä hyödyntämistä, mihin ei tarvita ympäristölupaa. Jätteestä aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemisestä säädetään ympäristönsuojelulaisissa.

Määräys ei koske puhtaiden maa-aineksien hyödyntämistä silloin, kun puhtaan maa-aineksen hyödyntäminen on suunnitelmallista ja varmaa ja sitä hyödynnetään ilman edeltäviä muuntamistoimia.

Määräyksessä todetaan em. lainkohtien mukaisesti, että jätettä saa käyttää vain, mikäli kyseessä on jätteen hyödyntäminen ja mikäli jätteen hyödyntämisessä noudatetaan ympäristönsuojelulain ja jätelain vaatimuksia. Jätteen sijoittaminen maaperään sisältää aina riskin siitä, että hyödynnettävän aineen sijasta tai mukana maaperään sijoitetaan myös sekajätettä tai aineita, joilla on maaperää pilaava vaikutus. Sen jälkeen, kun alue on peitetty maa-aineksella, on mahdotonta valvoa, mitä maahan on sijoitettu. Näistä syistä pykälään on otettu määräys, jonka mukaan jätteen käytöstä maarakentamiseen on aina etukäteen

ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ilmoituksen perusteella voidaan arvioida mahdollista ympäristöluvan (tai muun hyväksynnän) tarvetta ja antaa muutoinkin tarkempia ohjeita toimintaan sekä tarvittaessa kieltää toiminta.

Käytettävän jätteen tulee määräyksen mukaisesti olla maarakentamiseen teknisesti sopivaa eikä se saa sisältää ympäristölle tai terveydelle haitallisia aineita. Betoni- ja tiilijätteen osalta voidaan edellyttää liukoisuustestien tekemistä. Jätteen hyödyntäminen pohjavesialueella on kielletty ilman ympäristölupaa.

8. LUKU MUUT MÄÄRÄYKSET

16 § Siirtymäsäännökset

- 16.1 Siirtymäsäännös koskee kiinteistöjä, jotka ovat toteuttaneet jätevesijärjestelmänsä 1.1.2004 jälkeen myönnetyn rakennusvalvontaviranomaisen luvan mukaisesti. Lisäedellytyksenä siirtymäsäännöksen soveltamiselle on, ettei kiinteistökohtaisesta jätevesijärjestelmästä saa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Jätevesijärjestelmä on näillä kiinteistöillä saatettava vastamaan näissä määräyksissä esitettyjä vaatimuksia, mikäli kiinteistöllä tehdään rakennus- tai muutostöitä, joilla on vaikutusta jätevesien määrään tai laatuun.

17 § Yleinen velvollisuus antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja

- 17.1 Määräyksiä voidaan ympäristönsuojelulain 202 §:n 3 momentin 6 kohdan mukaan antaa valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamisesta ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Ympäristönsuojelulaissa säädetty valvontaviranomaisen tiedonsaantioikeus ympäristövalvontaa ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä varten on laaja. Ympäristönsuojelulain 172 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtien mukaan viranomaisella on oikeus saada tietoja kaikilta ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa harjoittavilta tai muilta, joihin lain velvoitteet kohdistuvat. Myös viranomaiset ovat velvollisia luovuttamaan tietoja. Ympäristönsuojelulain 175 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan valvontaviranomainen voi antaa määräyksen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämisestä, jos samalla on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumista. Viimeksi mainittu säännös liittyy lain 6 §:n mukaiseen selvillääolovelvollisuuteen, jonka mukaan lähtökohtana on, että kaikilla ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavilla toiminnanharjoittajilla on yleinen velvollisuus olla selvillä toimintansa vaikutuksista.

18 § Poikkeaminen ympäristönsuojelumääräyksistä

- 18.1 Ympäristönsuojelulain 202 §:n mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi myöntää poikkeuksen ympäristönsuojelumääräyksestä siinä erityisesti mainituin perustein. Koska kaikkia tilanteita, joissa poikkeuksen myöntäminen olisi tarpeen, ei voida aina etukäteen tietää, on viranomaiselle annettava mahdollisuus myöntää poikkeus erityisen syyn niin vaatiessa.

Lupaa poikkeamiseen tulee hakea kirjallisesti ja sitä koskeva asia tulee käsitellä hallintomenettelyä koskevan lainsäädännön mukaisesti. Ympäristönsuojelumääräykset on annettu 1 §:n mukaisesti ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, joten poikkeamislupa voidaan myöntää ainoastaan siinä tapauksessa, että toiminnan harjoittaja tai tapahtuman järjestäjä kykenee näistä määräyksistä poikkeavalla muulla hyväksyttävällä tavalla estämään

toiminnasta tai tapahtumasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen. Luvun 4 määräyksistä poikkeamisen myöntää hakemuksesta jätelautakunta tai sen alainen viranhaltija.

- 18.2 Ympäristönsuojelumääräyksiä sovellettaessa on otettava huomioon ympäristönsuojelulain ja -asetuksen periaatteet ja vaatimukset. Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisesti ympäristönsuojeluviranomainen voi tarkastuksen nojalla antaa muuta kuin luvanvaraista toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ympäristönsuojelulainsäädännön toteuttamiseksi voi kunnan ympäristönsuojeluviranomainen toimivaltaisena viranomaisena antaa näitä määräyksiä täydentäviä ohjeita ja määräyksiä.

19 § Ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen tai laiminlyönnin seuraamukset

- 19.1 Tarkoituksena on selventää ympäristönsuojelumääräysten rikkomisen seuraamuksia viittauksella ympäristönsuojelulain asianomaisiin säännöksiin.

Ympäristönsuojelulain 18 luvussa on säännökset valvonnasta ja hallintopakosta. Ympäristönsuojelumääräysten rikkomistilanteessa voi valvontaviranomainen kieltää jatkamasta tai toistamasta määräyksen vastaista menettelyä tai määrätä täyttämään muulla tavalla velvollisuutensa. Ympäristönsuojelulain 184 §:n nojalla voi viranomainen tehostaa antamaansa kieltoa tai määräystä uhkasakolla tai uhalla, että tekemättä jätetty toimenpide teetetään laiminlyöjän kustannuksella tai toiminta keskeytetään.

Ympäristönsuojelulain 224 ja 225 §:ssä on rangaistussäännös, jonka nojalla voidaan ympäristönsuojelumääräysten rikkomisesta tuomita sakkorangaistus yleisessä tuomioistuimessa.

20 § Ympäristönsuojelumääräysten liitteiden päivittäminen

- 20.1 Ympäristönsuojelumääräysten liitteenä olevan kartan tietojen tarkistaminen saattaa tulla ajankohtaiseksi, vaikka määräykset muutoin olisivat vielä ajantasaiset. Siksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on syytä varata mahdollisuus tarvittaessa tarkistaa ja täydentää liitettä myös erikseen ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksellä ilman kunnanvaltuuston käsittelyä.

Pohjavesialueiden rajaukset on määritelty Hämeen ELY-keskus ja mikäli rajaukset tai luokitukset muuttuvat päivittämisen myötä, päivittyvät alueet vastaavasti myös näiden ympäristönsuojelumääräysten karttaliitteeseen.

9. LUKU VOIMAANTULOMÄÄRÄYKSET

21 § Ympäristönsuojelumääräysten voimaantulo

- 21.1 Määräysten hyväksymistä koskeva päätös annetaan tiedoksi siten kuin kunnalliset ilmoitukset kunnassa julkaistaan. Päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun kuulutus on asetettu yleisesti nähtäville. Samoin on kuulutettava ympäristönsuojelumääräysten voimaantulosta. Hyväksymistä ja voimaantuloa koskevat kuulutukset voidaan yhdistää.

Määräykset kumoavat voimaan tullessaan Hausjärven kunnassa aiemmin voimassa olleet ympäristönsuojelumääräykset.